

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор університету

д.і.н., професор _____ О.О. Нестуля

«__» _____ 2016 р.

ПРОГРАМА
фахових вступних випробувань

для вступу на навчання
за ступенем «Магістр»

(для вступного іспиту з додаткового вступного випробування з економічної
теорії для вступників з іншої спеціальності)

Спеціальність:

051 «Економіка»;

057 «Міжнародні економічні відносини»;

075 «Маркетинг»;

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»;

071 «Облік і оподаткування»

Рекомендовано до затвердження

на засіданні приймальної комісії

протокол № 59 від «23» грудня 2016 р.

Відповідальний секретар

приймальної комісії

_____ О.С. Куцевол

Упорядники:

Ніколенко С.С., завідувач кафедри економічної теорії та прикладної економіки Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», доктор економічних наук, професор;
Шаповалов В.О., доцент кафедри економічної теорії та прикладної економіки Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», кандидат економічних наук, доцент.

Рецензенти:

Педченко Н.С., директор інституту економіки, управління та інформаційних технологій ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», доктор економічних наук, професор;
Яковенко Л.І., професор кафедри політекономії Полтавського національного педагогічного університету ім. В.Г. Короленка, доктор економічних наук, професор.

Розглянуто на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної економіки
«22» грудня 2016 р., протокол № 5.

Зав. кафедри _____ проф. Ніколенко С.С.

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБОВУВАННЯ.....	5
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ	7
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	8

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

У сучасних умовах розвитку ринкових відносин суттєво зростає роль економічної теорії. Економічна теорія системно описує дійсність на основі відображення і абстрактного узагальнення її основних характеристик шляхом виокремлення визначень, понять, категорій, законів, правил. Економічна теорія – це не готовий набір правил про те, як стати багатим. Вона не дає відповідей на усі проблеми. Це лише інструмент, спосіб осмислення економічної дійсності.

Вступ на навчання за ступенем «Магістр» полягає у визначенні рівня підготовленості вступників, які бажають навчатися у ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» за спеціальностями 051 «Економіка»; 057 «Міжнародні економічні відносини»; 075 «Маркетинг»; 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»; 071 «Облік і оподаткування». Освітніми програмами перелічених передбачається складання вступного іспиту з додаткового вступного випробовування з економічної теорії для вступників з іншої спеціальності.

Мета фахового вступного іспиту полягає у здійсненні комплексної оцінки знань абітурієнтів щодо загальних закономірностей розвитку суспільного виробництва, з'ясування механізму дії економічних законів і механізму використання їх людьми у процесі господарської діяльності, визначення суттєвих рис основних соціально-економічних систем та напрямків їх еволюції економічних систем, а також практичних вмінь та навичок аналізу економічних явищ і процесів на різних рівнях економічного буття та самостійного вироблення і прийняття оптимальних економічних рішень.

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми абітурієнти повинні мати базову вищу освіту та здібності щодо володіння знаннями, уміннями і навичками щодо циклів соціально-гуманітарної; фундаментальної, природничо-наукової та загальноекономічної; професійної та практичної підготовки. На вступному іспиті абітурієнти повинні висвітлити глибину знань щодо еволюції економічних систем, механізму функціонування ринкової економіки та поведінки економічних суб'єктів в умовах обмеженості ресурсів, а також власний науково-дослідний потенціал, які виступатимуть у подальшому гарантом успішного засвоєння освітньої програми магістерської підготовки

Характеристика змісту програми. Програма фахових вступних випробувань спирається на освітньо-кваліфікаційну програму підготовки бакалавра з галузі знань «Економіка і підприємництво» та одночасно відображає вимоги до студентів рівня підготовки «Магістра», визначених у галузевих стандартах вищої освіти.

Порядок проведення фахових вступних іспитів визначається Положенням про приймальну комісію ПУЕТ та Положенням про предметні екзаменаційні та фахові атестаційні комісії з проведення вступних випробувань.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБОВУВАННЯ

1. Аграрна політика держави.
2. Аграрна сфера виробництва та її особливості.
3. Агропромислова інтеграція та агропромисловий комплекс.
4. Акціонерне товариство (корпорація): основні риси, види. Акції.
5. Акціонерний капітал та прибуток акціонерних товариств, його розподіл.
6. Валовий дохід та прибуток підприємства.
7. Виникнення і розвиток економічної теорії як науки.
8. Виробництво додаткової вартості та структура капіталу.
9. Відносини власності. Типи, види та форми власності.
10. Двоїстий характер праці в товарному виробництві. Закон вартості та його функції.
11. Доходи, їх види та джерела формування.
12. Економічна політика держави та її види.
13. Економічна система, її сутність та основні структурні елементи.
14. Економічні закони і економічні категорії. Специфіка економічних законів.
15. Економічні потреби: суть, структура та розвиток. Економічні інтереси
16. Економічні ресурси та фактори виробництва, їх взаємозв'язок. Крива виробничих можливостей.
17. Економічні функції держави Державне регулювання економіки.
18. Ефективність виробництва, її сутність, економічні і соціальні показники.
19. Загальні форми суспільного виробництва: натуральне і товарне виробництво.
20. Закони грошового обігу. Грошова система.
21. Заробітна плата: сутність та функції.
22. Капітал та його сутність. Загальна формула капіталу.
23. Класифікація економічних систем та їх загальна характеристика.
24. Конкуренція, її суть, види та наслідки.
25. Кредит як форма руху позичкового капіталу. Кредитна система.
26. Кругообіг капіталу, його стадії та функціональні форми.
27. Методи та інструменти державного регулювання економіки.
28. Методи та функції економічної теорії.
29. Міжнародна торгівля та міжнародний рух капіталів.
30. Міжнародний поділ праці та інтернаціоналізація світового господарства.
31. Міжнародні валютні відносини.
32. Монополізація економіки та її наслідки. Антимонопольна політика держави.
33. Національний дохід, його структура, розподіл та перерозподіл.
34. Необхідність і форми міжнародного співробітництва у вирішенні глобальних проблем людства.

35. Об'єкт та предмет сучасної економічної теорії, її структурні частини.
36. Оборот капіталу. Основний та оборотний капітал.
37. Перехідні економічні системи, їх зміст та основні риси.
38. Підприємництво, його форми та суб'єкти.
39. Підприємство як суб'єкт економічної системи та його функції.
40. Попит і пропозиція, їх чинники та закони. Еластичність попиту і пропозиції.
41. Причини виникнення, сутність і класифікація глобальних проблем.
42. Продукція підприємства та її економічні форми. Витрати виробництва.
43. Ринкова інфраструктура та її роль в економіці
44. Ринкова рівновага та ринкова ціна. Механізм ринкового саморегулювання.
45. Ринок, його суть та функції.
46. Рівень та якість життя населення. Соціальний захист.
47. Суб'єкти та об'єкти ринку, їх взаємодія. Структура ринку.
48. Суспільне виробництво, його суть, основні риси та структура.
49. Суспільне відтворення та економічне зростання.
50. Сутність земельної ренти, її види та механізм створення. Ціна землі.
51. Сутність та виникнення грошей.
52. Сутність та джерела позичкового капіталу. Позичковий процент та його норма.
53. Сутність та фактори глобалізації.
54. Сутність, етапи становлення та структура світового господарства.
55. Типи ринкових структур та їх загальна характеристика.
56. Товар і його властивості. Чинники, що визначають вартість товару.
57. Торговельний капітал та особливості його руху. Торговельний прибуток.
58. Фінансова система. Бюджетно-податкове та грошово-кредитне регулювання.
59. Форми та системи заробітної плати.
60. Функції грошей та їх еволюція.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Оцінювання знань абітурієнтів проводиться за 100-бальною шкалою. При цьому використовуються такі критерії:

90-100 (відмінно)	абітурієнт дав правильну, вичерпну відповідь на поставлене питання, продемонстрував глибокі знання понятійного апарату і літературних джерел, уміння аргументувати власне ставлення до відповідних категорій, залежностей, явищ.
82-89 (дуже добре)	абітурієнт у цілому відповів на поставлене запитання, але не зміг переконливо аргументувати власну відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, припустив несуттєву помилку у відповіді.
74-81 (добре)	абітурієнт отримує за правильну відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
64-73 (задовільно-непогано)	абітурієнт дав неповну відповідь на запитання, ухилився від аргументації, показав задовільні знання літературних джерел.
60-63 (задовільно достатньо)	абітурієнт має неповне знання програмного матеріалу, але отримані знання відповідають мінімальним критеріям оцінювання.
0-59 (незадовільно)	абітурієнт дав неправильну відповідь, показав незадовільні знання понятійного апарату і спеціальної літератури, ухилився від аргументації чи взагалі не відповів.

Вступне випробовування проводиться у письмовій формі у вигляді тестування. Білет для іспиту містить 25 тестових питань з одиничним варіантом вибору.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Білецька Л.В. Економічна теорія [Текст] : політекономія, мікроекономіка, макроекономіка / Л.В. Білецька, О.В. Білецький, В. І. Савич. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К. : Центр учб. л-ри, 2009. – 688 с.
2. Економічна теорія [Текст] : навч. посібник / А.П. Бурляй, А. М. Андрющенко, Г. І. Середа, [та ін.]. – К. : Центр учб. л-ри, 2009. – 520 с.
3. Економічна теорія [Текст] : політекономія : підручник / за ред. В. Д. Базилевич. – 7-те вид., стер. – М. : Знання-Прес, 2008. – 719 с.
4. Економічна теорія: політична економія : навчальні форми контролю та презентації : навч. посібник / за ред. С. І. Юрій, В. В. Козюк. – К. : Кондор, 2010. – 266 с.
5. Економічна теорія: політична економія : підручник / за ред. С. І. Юрій. – К. : Кондор, 2009. – 604 с.
6. Костюк В. С. Економічна теорія [Текст] : навч. посібник / В. С. Костюк, А. М. Андрющенко, І. П. Борейко. – К. : Центр учб. л-ри, 2009. – 282 с
7. Мочерний, С.В. Основи економічної теорії [Текст] : навч. посібник / С.В. Мочерний, О.А. Устенко. – 3-тє вид., стер. – К. : ВЦ "Академія", 2009. – 504 с.
8. Ніколенко С.С. Економічна теорія : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / С.С. Ніколенко, В.О. Шаповалов. – Полтава : ПУЕТ, 2015. – 197 с.
9. Основи економічної теорії [Текст] : навч. посіб. / В. Г. Федоренко, М. М. Руженський, С.В. Палиця, Ю. Б. Пінчук. – К. : Алерта, 2012. – 312 с.
10. Основи економічної теорії [Текст] : навч. посібник / за ред. П.В. Круш, В.І. Депутат, С. О. Тульчинська. – К. : Каравела, 2008. – 448 с.
11. Пушкаренко П.І. Економічна теорія [Текст] : модульний курс : підручник / П.І. Пушкаренко. – Суми : Університетська книга, 2011. – 384 с.